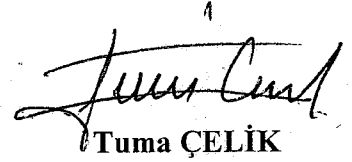

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Tuma ÇELİK

Mardin Milletvekili

Askerlik Kanununun 1. Maddesine göre 'Türkiye Cumhuriyeti tebaası olan her erkek, ... askerlik yapmaya mecburdur' denmektedir. Bu maddeden de anlaşılacağı üzere, Türkiye vicdani ret hakkını tanımamakta, zorunlu askerliğe tüm 'erkekleri' tabi tutmaktadır. Bu durum beraberinde gençlerin zorunlu olarak askerlik yapmasını, zorunlu olarak silah altına girmesini, dini inancı veya felsefi görüşü her ne olursa olsun askere gitmek durumunda kaldığını göstermektedir.

Hemen her hafta intihar adı altında asker ölümlerine ilişkin haberler basına yansımaktadır. Türkiye Barolar Birliği ise 2015 yılında 'Türk Silahlı Kuvvetleri'nde İntihar ve Mobbing' konulu sempozyum yapılmış ve sonrasında açıklanan bildirmede 'Mobbing mağduru askerlerin yüzde 42'si hakaretten, yüzde 30'u dayaktan, yüzde 28'i orantısız cezalardan, yüzde 24'ü sağlık hizmeti alamamaktan, yüzde 14'ü aşırı fiziksel aktiviteye zorlanmaktan, yüzde 14'ü tehdit edilmekten, yüzde 7'si rütbeli personelin şahsi işlerine koşturulmaktan, yüzde 7'si uykusuz bırakılmaktan şikâyet ediyor' denilmiştir.

Tarafıma ulaşan bilgiler; geçtiğimiz yıl yaz aylarında intihar ettiği söylenen 1997'li doğumlu Galbette Alkan'ın iki ay revire çıkarılmadığı, yakınlarına sağlık durumu hakkında bilgi verilmediği, 'vatan haini' gibi yaftalamalara maruz bırakıldığı, hakarete ve yüksek sesle bağırmaya maruz kaldığı hatta çevredeki sivil yurttaşların dahi bu bağırma seslerine şahit olduğu, adli tıptan sonra cenazesinin 2 gün bekletildiği yönündedir. Kütahya'da gerçekleşen bu 'intihar' olayında sonradan diğer askerlerin de yerlerinin değiştirildiği belirtilmektedir. Bu konuda yakınlarının Kütahya'da açtığı Asliye Ceza Mahkemesi'nde hakaret davası devam etmekte ve yine Kütahya İdari Mahkemesi'nde tazminat davası sürmektedir. Davaların kaç yıl devam edebileceği öngörülememektedir. Ayrıca ailesine SGK'dan maaş bağlanmasına ilişkin açılan Ankara İdari Mahkemesi'ndeki dava reddedilmiş ve istinafa gidilmiştir. 21 yaşındaki bir gencin uzun süre sağlık sorunu yaşaması, revire gönderilmemesi, içine kapanması ve önceden belirgin bir sıkıntısının

18262

olmaması aslında intihara sürüklenmiş olabileceğini göstermektedir. Ancak askeri birimlerde sağlıklı ve etkin soruşturma yapılmasına izin verilmemektedir. İfade veren ve/ya vermek isteyen diğer askerler ise başka kentlere gönderilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınızın yaşanan asker 'intiharlarına' ilişkin bir açıklaması olacak mıdır? Son 5 yıl içerisinde kaç kişi askerlik yaparken intihar adı altında hayatını kaybetmiştir?
- 2) Türkiye'de vicdani ret hakkı tanınacak mıdır? Din ve vicdan özgürlüğü ile iç içe olan bu hak bugüne kadar neden tanınmamıştır?
- 3) İntihar ettiği söylenen askerlerin yaş ve doğum yeri istatistikleri çıkarılmış mıdır?
- 4) Şüpheli asker ölümlerinde aynı komutan ve üst düzey askeri yetkililer ilgili bölükte görev yapmaya devam etmekte midir?
- 5) Hasta olduğunu beyan eden Galbettin Alkan neden revire gönderilmemiştir? Sağlık durumu hakkında neden yakınlarına bilgi verilmemiştir?
- 6) Çevredeki sivillerin bağırma seslerini duyması Galbettin Alkan'ın intihara sürüklendiğini ve etkin soruşturma yürütülmesi gerektiğini göstermez mi?
- 7) Galbettin Alkan olayında etkin bir soruşturma yürütülmüş müdür?
- 8) Karakol komutanı Al Ac ı hakkında herhangi bir idari soruşturma yapılmış mıdır? Bu idari soruşturma neticesinde kendisine bir ceza verilmiş midir? Verilen bu ceza ne tür bir yaptırıma bağlıdır?
- 9) Galbettin Alkan'ın hayatını kaybettiğine ilişkin herhangi bir bilginiz var mıdır? Bu gibi olaylarda Bakanlığınız herhangi bir sorumluluk üstlenmekte midir?
- 10) Şiddete, kötü muameleye maruz kalan er ve subay'ların rahatlıkla ulaşabilecekleri bağımsız merciler var mıdır?